

Türkçe Öğretiminde Okuma Eğitimi El Kitabı

Editörler: Yağmur Özge UĞURELLİ
Buket DEDEOĞLU ORHUN

Editörler: Dr. Yağmur Özge UĞURELLİ - Dr. Buket DEDEOĞLU ORHUN

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OKUMA EĞİTİMİ EL KİTABI

ISBN 978-625-6890-19-0

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevdir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Temmuz 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.
Çetin Emeç Bulvarı 1314. Cadde No: 37A-B Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46661

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖNSÖZ

Sayın Okuyucu,

Bu kitap, ana dili Türkçe olan, iki dillilere ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireylerin okuma becerilerini geliştirmek amacıyla öğretmen adaylarına, öğretmenlere ve araştırmacılara kılavuzluk etmek için hazırlanmış bir kaynaktır. Dil öğretimi alanında yaşanan hızlı değişim ve çeşitlilik, okuma eğitimi konusunda yeni bir bakış açısı sunmayı gerektirmiştir. Bu kitap, okuma eğitiminin temel prensiplerini güncel araştırmalarla birleştirerek, öğretmenlere etkili stratejiler sunmayı hedeflemektedir.

Okuma, dil öğrenim sürecinde önemli bir beceri olarak kabul edilmektedir. Çalışma, okuma eğitime disiplinler arası bir yaklaşım sunarak, dil öğretimi ve öğrenme sürecindeki etkileşimleri vurgulamaktadır. Ayrıca, dil becerilerini geliştirme, kelime dağarcığını zenginleştirme ve anlama becerilerini geliştirme açısından kaynakların etkin kullanımına odaklanmaktadır.

Bu çalışmada, uzman yazarlarımız, güncel araştırmaların ışığında teorik temelleri ele almakta ve bunları pratik örneklerle desteklemektedir. Öğretmenlere, sınıflarında okuma becerilerini güçlendirmek için uygulayabilecekleri etkili yöntemler, stratejiler ve etkili uygulama örnekleri sunmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek için uygulanabilecek örnek etkinlikler ve değerlendirme yöntemleri de yer almaktadır.

Dil öğretimi alanında çalışan akademisyenler, Türkçe öğretmenleri ve dil eğitimiyle ilgilenen herkes için bir kaynak niteliği taşıyan bu kitap aracılığıyla okuyucular; okuma eğitimi konusundaki en son araştırmaları, güncel teorileri ve etkili uygulamaları keşfederek öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için daha etkili stratejiler geliştirmek konusunda bilgilenmiş olacaklardır.

Çalışmamız, okuma eğitiminin önemine vurgu yaparken dil öğretimi sürecindeki zorlukları aşmak için yol gösterici bir kaynak olması için hazırlanmıştır. Bu eserin ortaya çıkmasında bizi yüreklendiren, daima desteğini hissettiğimiz kıymetli hocamız Prof. Dr. Fatma AÇIK'a ve esere katkı sağlayan tüm meslektaşlarımıza yürekten teşekkür ederiz. Okuyucularımızın, bu kitaptan yararlanarak öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmede etkili bir süreç planlamalarını ve yürütmelerini diliyoruz.

Saygılarımızla.

Dr. Yağmur Özge UĞURELLİ
Dr. Buket DEDEOĞLU ORHUN

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Dr. Öğr. Üyesi Yağmur Özge UĞURELLİ
Dr. Öğr. Üyesi Buket DEDEOĞLU ORHUN

1. Kısım

Türkçenin Ana Dili Olarak Öğretiminde Okuma Becerisi

1. Bölüm: Ana Dili Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisinin Unsurları

Doç. Dr. Banu ÖZDEMİR, Dumlupınar Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4298-8569

**2. Bölüm: Ana Dili Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisi ve Kelime
Hazinesi**

Dr. Öğr. Üyesi Buket DEDEOĞLU ORHUN
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6347-1649

**3. Bölüm: Türkiye ve Dünyadan Farklı Örneklerle Ana Dili Öğretiminde
Metin Seçimi**

Doç. Dr. Sümeyye KONUK, Trakya Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-0896-0711

4. Bölüm: Ana Dili Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisinin Süreçleri

Dr. Öğr. Üyesi Yağmur Özge UĞURELLİ, Yozgat Bozok Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-6645-6156

**5. Bölüm: Ana Dili Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisinin Türkçe
Dersi Öğretim Programındaki Yeri**

Dr. Öğr. Üyesi, Eda Nur KARAKUŞ AKTAN, Gazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-7010-1104

6. Bölüm: Okuma Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme

Prof. Dr. Yusuf UYAR, Gazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4389-5735
Arş. Gör. Eda IŞIR, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1384-8698

- 7. Bölüm: Ana Dili Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisinin Geliştirilmesi İçin Sınıf Seviyelerine Göre Kitap Önerileri**
Dr. Naciye BAŞPINAR YÖRÜK, Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0000-0001-9010-4644

2. Kısım

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Okuma Becerisi

- 1. Bölüm: Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Okuma Becerisine Yönelik Bilişsel, Duyuşsal ve Psikomotor Özellikleri**
Dr. Saule DAURENBЕК, Abai Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-9791-2812
- 2. Bölüm: Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Okuma Becerisi ve Kelime Hazinesi**
Prof. Dr. Fatma AÇIK, Gazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-3972-0799
- 3. Bölüm: Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Metin Seçimi ve Kültürel İçerikler**
Öğr. Gör. Dr. Melike ERDİL, Gebze Teknik Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8146-2183
- 4. Bölüm: Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Okuma Becerisinin Süreçleri: Modeller ve Stratejiler**
Dr. Semih Alper DÜNDAR, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4797-9485
- 5. Bölüm: Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninde ve Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programında Okuma Becerisi**
Doç. Dr. Esra KARAKUŞ TAYŞI, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4669-6686

6. Bölüm: Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Okuma Becerisinin Ölçme ve Değerlendirilmesi

Dr. Semih Alper DÜNDAR, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4797-9485

7. Bölüm: Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Okuma Becerisinde Kullanılan Ders Kitapları

Dr. Rahime İrem YAVUZ, Başkent Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-9228-1767

3. Kısım

İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisi

1. Bölüm: İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisine Yönelik Bilişsel, Duyuşsal ve Psikomotor Özellikler

Doç. Dr. Hülya SÖNMEZ, Muş Alparslan Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4495-284X

2. Bölüm: İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisi ve Kelime Hazinesi

Dr. Öğr. Üyesi Rifat Ramazan BERK, Bayburt Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-7505-7787

3. Bölüm: İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Metin Seçimi ve Kültürel İçerikler

Öğr. Gör. Nazik Müge TEKİN, Kastamonu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-9046-4340

4. Bölüm: İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Okuma Süreçleri Yöntem, Teknik ve Stratejiler

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül SEFER AKTAŞ, Yozgat Bozok Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-7876-2481

5. Bölüm: İki Dillilik ile İlgili Programlar ve Eğitim Modelleri

Tuğba DENİZ, Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0000-0002-2856-1964

6. Bölüm: İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisine Yönelik Etkinliklerin Uygulanması

Doktora Öğrencisi Tuğba ERDOĞAN, Dokuz Eylül Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2923-4770

7. Bölüm: İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisinin Ölçme ve Değerlendirmesi

Dr. Öğr. Üyesi Faruk KAYMAN, Hakkari Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-7917-7188
Dr. Veysel ELKATMIŞ, Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0000-0002-9599-8330

8. Bölüm: İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Kaynaklar (Basılı ve Dijital Kaynaklar)

Dr. Öğr. Üyesi Teymur EROL, Muş Alparslan Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-1738-0858
Dr. Öğr. Üyesi Fatih TANRIKULU
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6730-0353

İÇİNDEKİLER

Önsöz	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. KISIM

TÜRKÇENİN ANA DİLİ OLARAK ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİ

1. BÖLÜM

ANA DİLİ OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNİN UNSURLARI

Giriş.....	4
Ana Dili Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisinin Unsurları	4
Okumanın Fiziksel Unsurları	5
Okumanın Zihinsel Unsurları	10
Okumanın Duyuşsal Unsurları	12
Bölüm Özeti	15
Değerlendirme Soruları.....	15
Kaynakça	16

2. BÖLÜM

ANA DİLİ OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİ VE KELİME HAZİNESİ

Giriş.....	20
Kelime ve Kelime Hazinesi	21
Kelime Öğretimi.....	24
Okuma Öncesinde Yapılabilecek Kelime Etkinlikleri	25
Semantik İzlenimler	25
Kelime Uzmanı Kartları	26
Bilgi Derecelendirme Çizelgesi	26
Beyin Fırtınası	26
Okuma Sırasında Yapılabilecek Kelime Etkinlikleri.....	26
Kavram Tanımlama	27
Özellik Analizi	27

Okuma Sonrasında Yapılabilecek Kelime Etkinlikleri	28
Kelime Duvarı	28
Kelime posterleri	28
Kelime Oyunları	29
Grafik Düzenleyiciler	29
Kelime Akıcılığı	31
Listele-Grupla-İsmlendir	31
Bölüm Özeti	31
Değerlendirme Soruları.....	32
Kaynakça.....	34

3. BÖLÜM

TÜRKİYE VE DÜNYADAN FARKLI ÖRNEKLERLE ANA DİLİ ÖĞRETİMİNDE METİN SEÇİMİ

GİRİŞ.....	39
Metin Nedir?.....	39
PISA ve Metin Kavramı.....	40
Türkiye ve Dünyada Ana Dili Eğitimi Metin Seçimi Ölçütleri.....	43
Türkiye’de Ana Dili Eğitimi Metin Seçimi Ölçütleri	43
Dünyadan Farklı Örneklerle Ana Dili Öğretiminde Metin Kullanımı	44
Bölüm Özeti	52
Değerlendirme Soruları.....	53
Kaynakça.....	55

4. BÖLÜM

ANA DİLİ OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNİN SÜREÇLERİ

Giriş.....	60
Bütünleştirici/Parçadan Bütüne/Aşağıdan Yukarı (Bottom Up) Okuma Modeli.....	62
Çözümleyici Okuma Modeli/Bütünden Parçaya/Yukarıdan Aşağı (Top Down) Okuma Modeli.....	64
Etkileşimsel Okuma Modeli	66
İşlemsel Okuma Modeli	68
Ana Dili Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisinin Stratejileri.....	71
Ana Dili olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Stratejilerinin Kullanımı.....	74

Bölüm Özeti	74
Değerlendirme Soruları.....	75
Kaynakça.....	77

5. BÖLÜM

ANA DİLİ OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNİN TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ YERİ

Giriş.....	81
Ana Dili Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisinin Türkçe Dersi Öğretim Programındaki Yeri	81
Türkçe Öğretim Programında Yer Alan Okuma Yöntem ve Teknikleri	90
Sesli Okuma	90
Sessiz Okuma.....	90
Tahmin Ederek Okuma.....	91
Grup Hâlinde Okuma.....	92
Soru Sorarak Okuma	92
Söz Korosu	92
Ezberleyerek Okuma	93
Hızlı Okuma	93
Not Alarak Okuma	94
Okuma Tiyatrosu	94
Göz Atarak Okuma.....	95
Özetleyerek Okuma	95
İşaretleyerek Okuma.....	95
Tartışarak Okuma	96
Eleştirel Okuma.....	96
Sonuç.....	96
Bölüm Özeti	104
Değerlendirme Soruları.....	105
Kaynakça.....	107

6. BÖLÜM

OKUMA EĞİTİMİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Giriş.....	111
Ölçme ve Değerlendirmede Temel Kavramlar	111
Ölçme ve Türleri.....	111
Değerlendirme ve Türleri.....	112
Okuma Becerisinde Ölçme ve Değerlendirme Alanları.....	114
Akıcı Okumanın Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi	114
Kelime Tanımadaki Doğruluk.....	115
Okuma Hızı	116
Prozodik Okuma.....	118
Okuduğunu Anlamanın Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi.....	120
Okuduğunu Anlamanın Formel Olarak Ölçülmesi	120
Okuduğunu Anlamanın İnförmel Olarak Ölçülmesi.....	128
Okumayla İlişkili Psikolojik Faktörlerin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi.....	130
Okumaya Yönelik Tutumlar	131
Okuma Öz Yeterlilik Algıları.....	133
Okuma İlgileri	135
Bölüm Özeti	138
Değerlendirme Soruları.....	139
Kaynakça.....	141

7. BÖLÜM

ANA DİLİ OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNİN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN SINIF SEVİYELERİNE GÖRE KİTAP ÖNERİLERİ

Giriş.....	145
Türkçe Öğretimi ve Okuma Becerisinin Geliştirilmesi.....	147
Okuma Sevgisi, Okuma Kültürü ve Okuma Alışkanlığı Kavramları	151
Ortaokul Düzeyi Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Nitelikler.....	152
Yaş ve Sınıf Seviyesine Göre Ortaokul Çocuklarına Kitap Önerileri	155
5 ve 6. Sınıflar İçin Kitap Önerileri (10-12 Yaş)	156
7 ve 8. Sınıflar İçin Kitap Önerileri (13-15 Yaş)	158
Okuma Becerisinin Gelişimi ile Kitap Seçimi	160
Bölüm Özeti	162
Değerlendirme Soruları.....	162
Kaynakça.....	164

2. KISIM

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİ

1. BÖLÜM

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNE YÖNELİK BİLİŞSEL, DUYUŞSAL VE PSİKOMOTOR ÖZELLİKLERİ

Giriş.....	169
Okuduğunu Anlamanın Bilişsel Yönü: Beyindeki Bilgi İşleme Sistemi	169
Okuma Sürecinde Seçici Dikkat	173
Okuduğunu Kavrama	174
Okuduğunu Anlamanın Duyuşsal Özellikleri.....	177
Okuma Kaygısı	178
Okuma Motivasyonu	180
Okuduğunu Anlamada Psikomotor Becerilerin Rolü	182
Yazılı Metni İşleme: Sıçrama, Sabitleme ve Gerileme.....	183
Göz İzleme Tekniği	185
Bölüm Özeti	189
Değerlendirme Soruları.....	190
Kaynakça.....	192

2. BÖLÜM

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİ VE KELİME HAZİNESİ

Giriş.....	198
Yabancı / İkinci dil Öğretiminde Okuma- Anlama Becerisi	199
Yabancı/İkinci Dil Öğretiminde Okuma Türleri	203
Okuduğunu Anlama ile İlgili Etkinlik ve Görevler	204
Okuma Becerilerinin Geliştirilmesi Açısından Kelime Öğretiminin Önemi	206
Söz Varlığı	206
Kelime Öğretimi.....	207
Okuduğunu Anlama Açısından Kelime Bilgisi ve Öğretimi	209
Bölüm Özeti	236
Değerlendirme Soruları.....	236
Kaynakça.....	238

3. BÖLÜM

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE METİN SEÇİMİ VE KÜLTÜREL İÇERİKLER

Giriş.....	242
Yabancı Dil Öğretiminde Metin Türleri.....	242
Yabancı Dil Öğretiminde Metin Seçimi.....	244
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Metin Seçimi.....	246
Metin Seçimi Kriterleri.....	247
Yabancı Dil Öğretiminde Metin Bağlamında Kültürel İçerikler	248
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Metin Bağlamında Kültürel İçerikler.....	251
Kültürel İçeriklerin Kriterleri	254
Sonuç.....	257
Bölüm Özeti	259
Değerlendirme Soruları.....	260
Kaynakça.....	261

4. BÖLÜM

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNİN SÜREÇLERİ: MODELLER VE STRATEJİLER

Giriş.....	267
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Güncel Okuma Modelleri.....	268
Bilişsel İşleme Modelleri.....	268
Bilgi İşleme Modeli	268
Etkileşimli Model.....	271
Göz Sabitleme ve İzleme Modeli.....	272
Yapı-Bütünleştirme Modeli	274
İkili Kodlama Modeli.....	277
İşlemsel Model.....	279
Sosyal Yapılandırıcılık Modeli.....	281
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Okuma Stratejileri	282
Bilişsel Okuma Stratejileri.....	282
Üstbilişsel Okuma Stratejileri	284
Kaynakça.....	286

5. BÖLÜM

DİLLER İÇİN AVRUPA ORTAK BAŞVURU METNİNDE VE TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ PROGRAMINDA OKUMA BECERİSİ

Giriş.....	291
Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme...	291
Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninde Okuma Becerisi	299
Türkiye Maarif Vakfı Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı	314
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı'nda Okuma Becerisi	319
BÖLÜM ÖZETİ.....	329
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	330
Kaynakça.....	333

6. BÖLÜM

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNİN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Giriş.....	337
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Okuma Becerisinin Ölçme ve Değerlendirilmesinde Kullanılan Güncel Teknikler	339
Çoktan Seçmeli Test.....	339
Boşluk Doldurma Testleri	341
Cümle Doğrulama Testleri.....	344
Doğru-Yanlış Var-Yok Testleri.....	346
Kısa-Uzun Cevaplı Testler.....	349
Öz-Akran Değerlendirme Ölçekleri	351
Tutum Ölçekleri	353
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Okuduğunu Anlama Becerisine Yönelik Ölçme Aracı Geliştirilmesine İlişkin Öneriler	354
Kaynakça.....	358